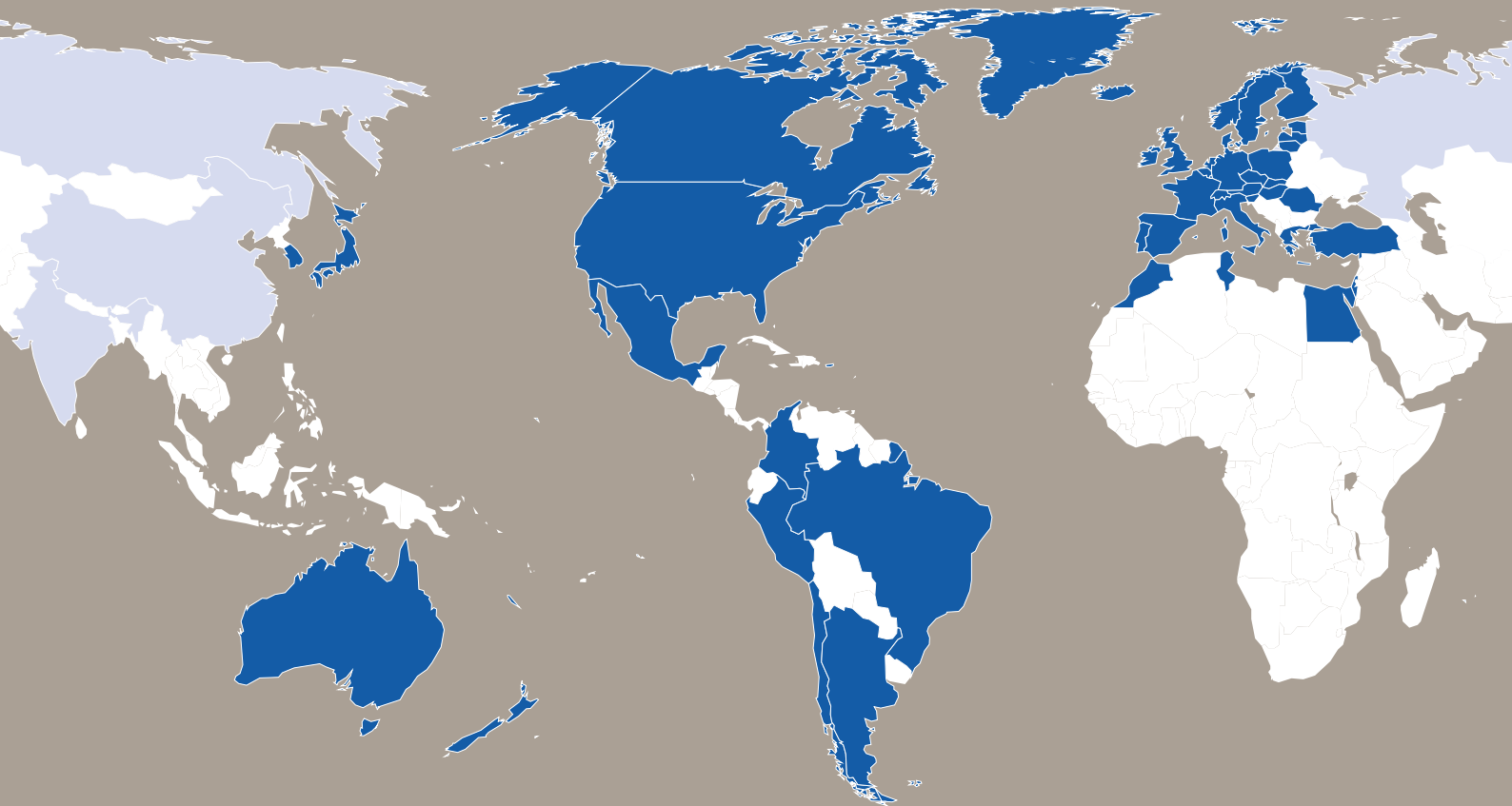

ÅRSRAPPORT
NORGES OECD KONTAKTPUNKT 2011/2012

OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper
Kontaktpunktet for ansvarlig næringsliv

44 land har vedtatt å følge OECDs retningslinjer og er dermed forpliktet til å opprette et nasjonalt kontaktpunkt.

- **Land med kontaktpunkt november 2012:** Argentina, Australia, Belgia, Brasil, Canada, Chile, Colombia, Danmark, Egypt, Estland, Finland, Frankrike, Hellas, Irland, Island, Israel, Italia, Japan, Latvia, Litauen, Luxembourg, Marokko, Mexico, Nederland, New Zealand, Norge, Peru, Polen, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Spania, Storbritannia, Sveits, Sverige, Sør-Korea, Tsjekkia, Tunis, Tyrkia, Tyskland, Ungarn, USA og Østerrike.
- **Observatørland:** India, Kina og Russland

Kartet er kun veiledende og tar ikke stilling til territoriell status eller suverenitet.

Hva er OECD?

Organisasjonen for økonomisk samarbeid og utvikling (OECD), ble grunnlagt i 1961 og består av 34 land på alle kontinenter. Medlemslandene er forpliktet til demokrati og markedsøkonomi. Organisasjonen er et forum for erfaringsutveksling mellom stater ved analytiske studier og frivillig koordinering av medlemmenes politikk. OECD er en av verdens største og mest pålitelige kilder for komparative statistiske, økonomiske og sosiale data. PISA-undersøkelsene om skoleprestasjoner og de økonomiske landprognosene er to eksempler. OECD har de siste årene fått flere nye medlemmer. Chile, Estland, Israel og Slovenia kom med i 2010. I tillegg er det utstrakt samarbeid med andre land som Brasil, India, Indonesia, Kina, Russland og Sør-Afrika.

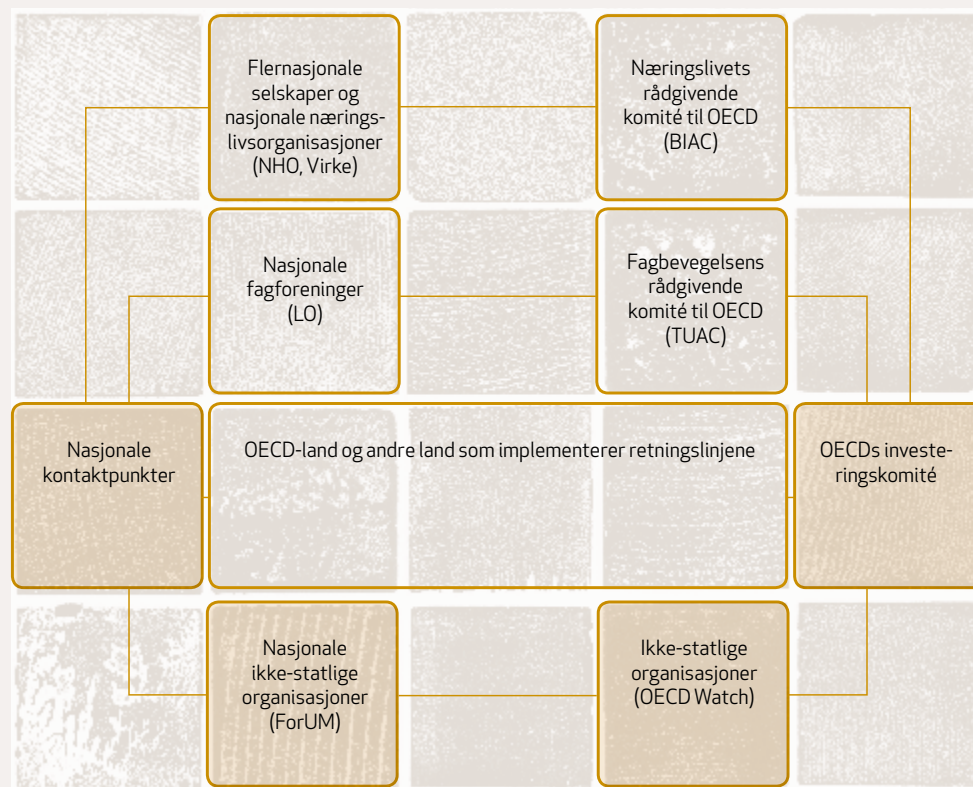
Hva er OECDs retningslinjer?

OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper er anbefalinger fra regjeringer til bedrifter med internasjonal virksomhet, herunder egen produksjon, handel og investeringer. Retningslinjene gir prinsipper og standarder for god forretningskikk i samsvar med gjeldende lover og internasjonalt anerkjente standarder. De dekker alt fra offentliggjøring av opplysninger, menneskerettighetene, sysselsetting, miljøvern, bestikkelser og pengeutpressing, forbrukerinteresser, vitenskap og teknologi til konkurranse og beskatning. Alle OECD-land og andre land som frivillig slutter seg til OECDs retningslinjer, er folkerettslig forpliktet til å etablere et nasjonalt kontaktpunkt for å fremme retningslinjene, behandle spørsmål og henvendelser om dem og bidra til å løse klager knyttet til hvordan bedrifter etterlever retningslinjene. Retningslinjene inneholder veiledende prosedyrer for hvordan kontaktpunktene skal opptre.

Hvordan blir OECDs retningslinjer implementert?

Nasjonalt nivå

OECD-nivå

OECDs retningslinjer i korte trekk

OECDs retningslinjer ble lansert i 1976, og sist oppdatert i mai 2011. De gjenspeiler sentrale internasjonale standarder, inkludert FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter¹ fra 2011.

Overordnede retningslinjer. Næringslivet forventes å opptre i tråd med lover og normer lokalt, samt å vurdere, forebygge og håndtere brudd på menneskerettighetene og arbeidsrettigheter, miljøskade og bestikkelser som følge av egen virksomhet og i leveransekjeden.

Offentliggjøring av opplysninger. Næringslivet forventes å jevnlig offentliggjøre informasjon om drift og resultater, samt vise at de tar ansvar for temaene i OECDs retningslinjer i tråd med de høyeste tilgjengelige standardene for åpenhet og rapportering.

Menneskerettighetene. Staten har ansvaret for å beskytte og håndheve menneskerettighetene. Næringslivet forventes å respektere menneskerettighetene; å kjenne til og dokumentere at virksomheten ikke krenker andres rettigheter.

Syssetting. Næringslivet forventes å respektere arbeidstakeres rettigheter, samarbeide med de ansattes representanter, motarbeide diskriminering og bidra til avskaffelse av barnarbeid og tvangsarbeid.

Miljøvern. Næringslivet forventes å forebygge, håndtere og redusere negative miljøkonsekvenser av virksomheten, blant annet gjennom miljøstyringssystemer. Dette er et ansvar, men også en forretningsmulighet.

Bestikkelser og pengeutpressing. Næringslivet er en viktig aktør i kampen mot bestikkelser gjennom programmer og tiltak for internkontroll og for å sikre etterlevelse av selskapets etiske normer og regler med sikte på å forebygge og avdekke bestikkelser.

Forbrukerinteresser. Næringslivet forventes å utvise god markedsførings- og reklameskikk, og sikre at varer og tjenester som tilbys er trygge og av god kvalitet.

Vitenskap og teknologi. Gjennom overføring av nye teknologiske løsninger mellom land, bidrar næringslivet til økonomisk og sosial utvikling. Næringslivet spiller også en viktig rolle i å utvikle samfunnets evne til nyskaping.

Konkurranse. Hensikten med et lands konkurranselovgivning er å bidra til velfungerende markeder som fremmer velferd og økonomisk vekst. Næringslivet forventes å opptre i samsvar med slik lovgivning og avstå fra konkurransebegrensende aktiviteter.

Beskattning. Næringslivet forventes å bidra til vertslandets økonomi gjennom blant annet å betale skatt i tide og unngå å flytte inntekter fra en del av konsernet til et annet for å oppnå urettmessige skattefordeler.

¹ UN Guiding Principles on Business and Human Rights

DET NORSKE KONTAKTPUNKTET

«Det nasjonale kontaktpunktet skal «være sammensatt og organisert på en slik måte at det har reelt grunnlag for å kunne håndtere de mange ulike saksområdene som omfattes av retningslinjene, og er i stand til å opptre upartisk og samtidig tilstrekkelig ansvarlig overfor den tilsluttede regjeringen». (VEILEDNING OM PROSEDYRER, I.A.1)

Det norske kontaktpunktet har siden 1. mars 2011 vært et faglig uavhengig organ med fire ekspertmedlemmer og et sekretariat. Medlemmene vurderer klager og henvendelser basert på materiale utarbeidet av sekretariatet. Informasjonsarbeid om retningslinjene er en viktig del av mandatet. Alle medlemmene i kontaktpunktet har skrevet under på en erklæring om åpenhet, konfidensialitet, selvpålagte handelsrestriksjoner og upartiskhet.

Kontaktpunktet er faglig uavhengig av regjeringen, men rapporterer administrativt til Utenriksdepartementet. Som et offentlig finansiert og administrert organ følger kontaktpunktet relevante norske lover og reguleringer, som offentleglova og forvaltningsloven. Kontaktpunktet møter i regjeringens konsultasjonsorgan for samfunnsansvar, KOMPakt.

Kontaktpunktet har et årlig budsjett på fire millioner kroner. Budsjettet dekker lønn til sekretariatet, honorar til ekspertutvalget, reiser, konsulenttjenester og faktainnhenting knyttet til klagesaker og informasjonsarbeid, samt administrative kostnader som husleie. Lederen for kontaktpunktet får en godtgjørelse på 120.000 kroner i året, mens de øvrige medlemmene årlig får 75.000 kroner hver. Bare 75 prosent av budsjettet ble brukt i løpet av kontaktpunktets første år og resten ble tilbakeført til staten.

Opprettelsen av et nytt kontaktpunkt

Regjeringen besluttet å styrke kontaktpunktet gjennom en omorganisering i 2010 for å imøtekomme sivilt samfunns ønske om en mer effektiv og uavhengig klagemekanisme. Endringene i kontaktpunktets sammensetning tok utgangspunkt i stortingsmeldingen «Næringslivets samfunnsansvar i en global økonomi» (St. meld. nr. 10, 2008-09), og besto i å etablere et ekspertutvalg etter modell av det nederlandske og det britiske kontaktpunktet, samt Etikkrådet til Statens pensjonsfond utland¹.

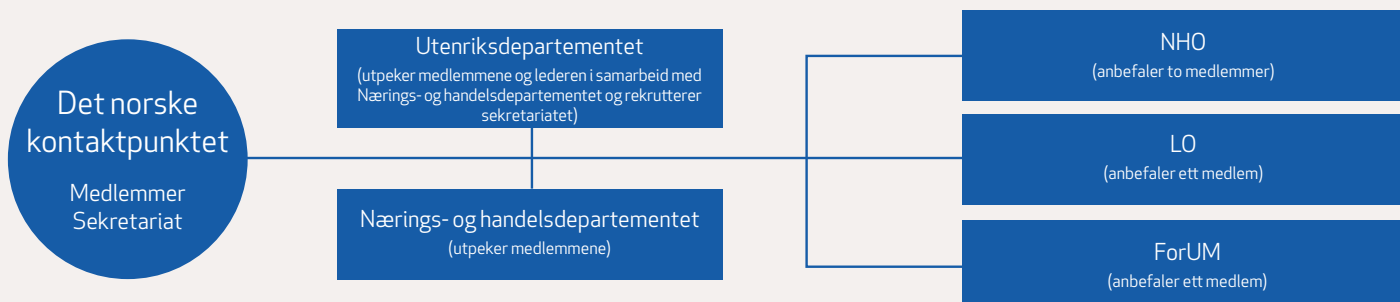
Begrunnelsen for omstrukturering var at den forrige modellen hadde mange iboende svakheter, som at kontaktpunktet ble oppfattet som dominert av myndighetsinteresser, utnevning av medlemmer i kontaktpunktet på grunnlag av stilling, for lite ressurser, og ingen representanter som talte sivilsamfunnets sak.

¹ Etikkrådet er faglig uavhengig av Regjeringen, og ligger administrativt under Finansdepartementet med eget sekretariat og budsjett.

Fra venstre: Leder Hans Petter Graver, dekan og jusprofessor ved Universitetet i Oslo, Gro Granden, spesialrådgiver LO, Elin M. Myrmel-Johansen, informasjonsdirektør Storebrand og Jan Erik Korssjøen, tidligere adm. dir. Kongsberg Gruppen og foreleser ved Buskerud Høyskole og Universitetet for miljø og biovitenskap. Foto: Anita Arntzen

Overgangen inkluderte en omfattende høringsprosess der blant andre OECD Watch, det britiske og det nederlandske kontaktpunktet, samt FNs spesialrepresentant for næringsliv og menneskerettigheter, professor John Ruggie bidro, i tillegg til fagforbund, sivilt samfunn, næringsliv, akademia og offentlige institusjoner.

Medlemmene i det norske kontaktpunktet blir utpekt på grunnlag av personlig kompetanse og erfaring av Utenriksdepartementet og Nærings- og handelsdepartementet etter anbefalinger fra NHO, LO og ForUM. Utenriksdepartementet rekrutterer sekretariatet.

Nasjonale OECD kontaktpunkter skal i tråd med OECDs retningslinjer søke å:

- gjøre retningslinjene kjent og tilgjengelig
- svare på henvendelser fra næringslivet, arbeidstakerorganisasjoner, sivilt samfunn og andre interesserte parter
- behandle og bidra til å løse konkrete saker som oppstår vedrørende brudd på retningslinjene, og der dialog eller mekling ikke er mulig, offentliggjøre en slutterklæring om klagen
- rapportere årlig til OECDs investeringskomité
- dele erfaringer og diskutere saker og beste praksis med kontaktpunkter i andre land
- etterleve kriterier for klageordninger for ansvarlig næringsliv fra OECD og FN

OECDs kjernekrav for kontaktpunktene

Synlighet. I tråd med rådsvedtaket samtykker de tilsluttede regjeringene i å utpeke nasjonale kontaktpunkter og også i å gjøre næringslivet, arbeidstakerorganisasjoner og andre interesserte parter, deriblant ikke-statlige organisasjoner, kjent med hvilke muligheter kontaktpunktene kan representere ved gjennomføringen av retningslinjene. Det forventes at regjeringene offentliggjør opplysninger om sine respektive nasjonale kontaktpunkter, og at de aktivt fremmer retningslinjene, for eksempel ved å arrangere seminarer og møter om dem. Disse arrangementene kan avholdes i samarbeid med næringslivet, partene i arbeidslivet, ikke-statlige organisasjoner og andre interesserte parter, om enn ikke nødvendigvis med samtlige grupper hver gang.

Tilgjengelighet. For at de nasjonale kontaktpunktene skal virke på en hensiktsmessig måte, er det viktig at de er lett tilgjengelige. Dette innebærer blant annet å legge forholdene til rette for at næringslivet, partene i arbeidslivet, ikke-statlige organisasjoner og allmennheten for øvrig kan få tilgang til kontaktpunktene. Elektronisk kommunikasjon kan også være nyttig i denne forbindelse. Kontaktpunktene vil kunne svare på alle legitime anmodninger om opplysninger og også påta seg å håndtere konkrete saker de har fått seg forelagt av berørte parter, på en effektiv måte og til rett tid.

Åpenhet. Åpenhet er et viktig kriterium fordi det bidrar til at det nasjonale kontaktpunktet oppfattes som ansvarlig og tillitvekkende blant det alminnelige publikum. Derfor skal kontaktpunktets virksomhet som et alminnelig prinsipp være åpen. Når kontaktpunktet tilbyr dialog og mekling («velvillig mellomkomst») i konkrete tilfeller, bør det likevel av hensyn til en effektiv gjennomføring av retningslinjene treffe hensiktsmessige tiltak for å sikre at forhandlingene er fortrolige. Resultatet av forhandlingene skal være offentlig tilgjengelig med mindre det er best for en effektiv gjennomføring av retningslinjene å opprettholde konfidensialitet.

Ansvarlighet. En mer aktiv rolle når det gjelder å styrke retningslinjene – og den muligheten de rommer for å få hjelp til å håndtere vanskelige saker mellom selskapene og samfunnene der de driver virksomhet –, vil bidra til at de nasjonale kontaktpunktene virksomhet får offentlig oppmerksomhet. På nasjonalt plan vil også nasjonalforsamlingene kunne ha en rolle å spille. Kontaktpunktene årsrapporter og faste møter innebærer en anledning til å utveksle erfaring og stimulere kontaktpunktene til å følge «beste praksis» Komiteen skal også holde meningsutvekslinger der det kan utveksles erfaring og resultatet av kontaktpunktene virksomhet kan evalueres.

FNs Veiledende Prinsipper effektivitetskrav for ikke-rettslige klageordninger

En ikke-rettslig klagemekanisme, statlig eller ikke-statlig, skal være:

Legitim: tillitsskapende for målgruppene for klageordningen og ta ansvar for rettskaffen saksbehandling

Tilgjengelig: kjent for alle gruppene i målgruppen for klageordningen og gi adekvat støtte til dem som kan støte på særlige hindringer i å nå frem

Forutsigbar: gi en klar og tilgjengelig prosedyre med tidsanslag for hvert stadium, klarhet om ulike typer saksbehandling og mulige utfall, samt om metoder for å overvåke gjennomføring

Rettferdig: søke å sikre at krenkede parter har rimelig tilgang til informasjon, råd og ekspertise for å delta i klagen basert på rettskaffenhet, informasjon og respekt

Åpen: informere partene i en klage om saksfremgang og gi nok informasjon om resultater til å bygge tillit til at klageordningen er effektiv og kan ivareta fellesskapsinteresser

Rettsforenlig: sikre at utfallet og botemiddelet er forenlig med internasjonalt anerkjente menneskerettigheter

En kilde til kontinuerlig læring: trekke på relevante tiltak for å identifisere informasjonskilder for å forbedre ordningen og hindre fremtidige klagemål og skader

Basert på engasjement og dialog: konsultere med dem som ordningen er tiltenkt om sin organisering og sine prestasjoner, og fokusere på dialog som virkemiddel for å håndtere og løse klager

INFORMASJONSARBEID

«Det nasjonale kontaktpunktet skal gjøre retningslinjene kjent og tilgjengelig på hensiktsmessige måter (...) øke bevisstheten om retningslinjene og hvordan de skal gjennomføres (...) og (...) svare på henvendelser om retningslinjene». (VEILEDNING OM PROSEDYRER, I. B. 1-3)

Kommunikasjonsplan

Det norske kontaktpunktets kommunikasjonsplan, som ble lagt frem i Paris 8. desember 2011, skisserer Kontaktpunktets visjon, mandat, strategiske mål og hovedbudskap. Hensikten med planen er å vise hvordan kommunikasjon hjelper oss med å oppfylle mandatet. Vi har tre strategiske hovedmål som alle følges av flere konkrete kommunikasjonsmål, som for eksempel:

1. Å behandle saker der norske selskaper med internasjonal virksomhet er involvert i påståtte brudd på OECDs retningslinjer. Kommunikasjonsmål: Alle slutterklæringer publiseres.

2. Å gjøre OECDs retningslinjer kjent. Kommunikasjonsmål: Kontaktpunktet arrangerer 2-4 egne seminarer i året i samarbeid med bedrifter, sivilsamfunnsorganisasjoner, fagorganisasjoner og andre interessenter.

3. Å samarbeide med andre kontaktpunkter og med OECDs investeringskomité for å bidra til å gjøre retningslinjene mer effektive og for nå målet om funksjonell likeverdighet mellom kontaktpunktene. Kommunikasjonsmål: Kontaktpunktet deler alt informasjonsmateriell med andre kontaktpunkter og med OECDs investeringskomité.

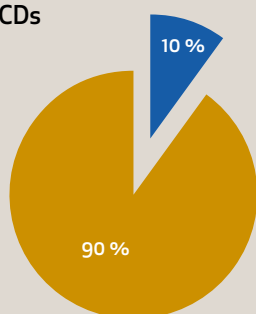
Undersøkelse 2011

Kontaktpunktet gjennomførte i 2011 en undersøkelse blant 600 selskaper om kjennskapen til OECDs retningslinjer og om retningslinjenes klageordning. 291 av selskapene oppga å ha internasjonal virksomhet i form av produksjon, handel og investeringer. Av disse kjente en av ti selskaper til retningslinjene og klageordningen. En ny undersøkelse gjennomført i 2012 viser at andelen selskaper med kjennskap til OECDs retningslinjer har økt. 293 av 600 spurte selskaper oppgir å ha internasjonal virksomhet. Av disse svarer tre av fem (62 prosent) at de har hørt om retningslinjene. 51 prosent har kun hørt om dem, 10 prosent har satt seg noe inn i dem og 1 prosent kjenner dem godt.

Kjennskap til OECDs retningslinjer

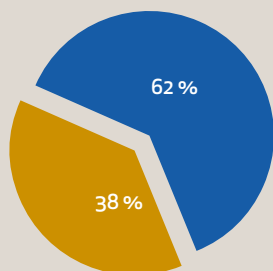
2011

Ja Nei

2012

Ja Nei

Media

Det norske kontaktpunktet sender pressemeldinger og jobber aktivt for å oppnå presseomtale om avslutning av konkrete saker om påstander om brudd på OECDs retningslinjer.

Avslutningene av Cermaq- og Intex-sakene fikk stor oppmerksomhet i både norsk og utenlandsk presse. Her er noen eksempler fra NRK og Dagens Næringsliv.

«I samsvar med Investeringskomiteens proaktive arbeid skal de nasjonale kontaktpunktene opprettholde jevnlig kontakt, også i form av møter, med partene i arbeidslivet og andre interessenter».

(VEILEDNING OM PROSEDYRER, KOMMENTAR I.18)

Kontaktpunktet var medarrangør for tre seminarer:

- Lansering av de nye OECD-retningslinjene, Oslo med NHO, LO og ForUM
- «Næringsliv i Utvikling: Fra konflikt til samarbeid», Oslo med Fredsforskningsinstituttet PRIO og Business for Peace-stiftelsen
- «OECDs kontaktpunkt og utvinningsindustrien», London med Institute for Human Rights and Business (IHRB) og International Council on Mining og Metals (ICMM)

I tillegg holdt kontaktpunktet innlegg på andres seminarer, inkludert om urfolksrettigheter i Karasjok, Kirkenes og Tromsø, samt NIMAs CSR-konferanse for innkjøpere Oslo, «Responsible business in rough places» ved Rafto-stiftelsen og NHH Bergen, Global Compact Nordic Oslo, Executive MBA-program, Handelshøyskolen BI Oslo, EU ekspertkonferanse om næringsliv og menneskerettigheter, København, Summer institute on Business and human rights Singapore University, Samfunnsansvarskonferanse YS Oslo, EU workshop om de nasjonale menneskerettighetsinstitusjonene Berlin, «CSR - a driver of innovation

and competitiveness in the Nordic region» Trondheim, «Roundtable on corporate liability for violation of human rights» Universitetet i Oslo, «Menneskerettigheter i næringslivet – en utopi?» ForUM Oslo.

Det norske kontaktpunktet har også organisert og deltatt på 15-20 møter med viktige interessenter, inkludert med (NGO-er) Amnesty International Norge, Den internasjonale juristkommisjonen Norge, Den norske Burmakomité, Forum for Kvinner og Utviklingsspørsmål, Forum for Utvikling og Miljø, IEH International Tax Justice Network, Naturvernforbundet, Norsk Folkehjelp og Transparency International Norge (fagforeninger) Fellesforbundet, LO, (bedriftsforbund), NHO (bedrifter), Storebrand, (offentlige pensjonsfond) Folketrygdfondet og KLP, (offentlige institusjoner / departementer) representanter for Finansdepartementet, Garanti-Instituttet for eksportkreditt (GIEK), Innovasjon Norge, Miljøverndepartementet, Norad, Nærings- og Handelsdepartementet og Utenriksdepartementet (dvs. Næringslivsseksjonen og Seksjon for menneskerettigheter og demokrati).

Seminarer

Det norske kontaktpunktet har vært medarrangør for tre seminarer i 2011/2012 og holdt innlegg på over 20 andre. Hege Røttingen drøftet for eksempel «Responsible business in rough places» med Shirin Ebadi og andre Raftopris-vinnere i Bergen. Til høyre Roar Flåthen og kontaktpunktets medlem Jan Erik Korssjøen på lanseringen av OECDs nye retningslinjer.

Film

Kortfilm om OECDs retningslinjer og kontaktpunktet er tilgjengelig på nettsiden vår og på Youtube.

SAKSBEHANDLING I KONKRETE TILFELLER

«Det nasjonale kontaktpunktet skal bidra til å løse saker som oppstår i tilknytning til gjennomføringen av retningslinjene i konkrete tilfeller, på en upartisk, forutsigbar og rettferdig måte som er i samsvar med prinsippene og standardene i retningslinjene». (VEILEDNING OM PROSEDYRER I. C)

«Kontaktpunktene skal gi partene opplysninger om hvilke prosedyrer de bør følge når de tar opp eller svarer på konkrete saker. Opplysningene bør omfatte råd om hva slags informasjon som kreves for å ta opp en konkret sak, hvilke krav som stilles til partene i slike saker, blant annet om konfidensialitet, og hvilke prosedyrer kontaktpunktet vil benytte, og om veiledende tidsfrister.» (Veiledning om prosedyrer, Kommentar I.15)

Kontaktpunktene er ikke domstoler og retningslinjene ikke rettslig forpliktende. Kontaktpunktene vurderer på etisk grunnlag om bedrifter har brutt OECDs retningslinjer, samt bistår bedrifter og andre interessenter i å løse problemer som oppstår knyttet til gjennomføring av retningslinjene. Ingen andre internasjonale retningslinjer for ansvarlig næringsliv har en slik klageordning. Det norske kontaktpunktet tilbyr mekling uten kostnader for involverte parter.

Saksbehandlingsrutinene til det norske kontaktpunktet ble i 2011 oppdatert i henhold til Veiledning om prosedyrer vedtatt på OECDs Ministerrådsmøte 25. mai samme år. I tillegg til retningslinjenes krav til åpenhet, følger det norske kontaktpunktet den norske offentleglova. All informasjon vil bli offentliggjort, unntatt når det er hjemmel for unntak, for eksempel informasjon som kan skade individer eller avsløre forretningshemmeligheter. Kontaktpunktet vil også skjerme detaljer i informasjonsutveksling i mekling, men vil være åpen om meklingsprosessen og utfallet av meklingen.¹

Alle kontaktpunktets rapporter, inkludert første vurdering av om den enkelte sak skal avvises eller tas til behandling, slutterklæringer, meklingsresultater, pressemeldinger, samt kontaktpunktets saksbehandlingsrutiner, er tilgjengelig på kontaktpunktets nettside.

¹ E-post til OECDs kontaktpunkt vil, som annen post, bli behandlet i samsvar med bestemmelsene i offentleglova (Lov 19. mai 2006 nr. 16 om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd). Dette betyr at du må regne med at innholdet i din e-post vil kunne bli offentlig tilgjengelig dersom noen ber om innsyn i denne.

Kontaktpunktets håndtering av konkrete tilfeller om påståtte brudd på OECDs retningslinjer kan deles inn i de følgende fasene:

Fase 1:

Første vurdering

En vurdering av om saken skal tas opp til behandling, basert på klagen, selskapets tilsvarende og eventuelt annen dokumentasjon fra partene.

Normalt tre måneder.

Fase 2:

Mekling/dialog

Dersom en sak tas opp til behandling, tilbyr kontaktpunktet dialog/mekling til begge parter med mål om å komme frem til en omforent avtale. Dersom dialog/mekling avvises eller ikke fører frem, vil kontaktpunktet undersøke klagen og vurdere om den er berettiget.

Normalt seks til 12 måneder.

Fase 3:

Slutterklæring

Dersom partene kommer til enighet, offentliggjør kontaktpunktet en slutterklæring med informasjon om avtalen. Hvis mekling blir avslått eller feiler, utreder kontaktpunktet klagen og offentliggjør en slutterklæring om hvorvidt retningslinjene er brutt, og eventuelt med anbefalinger om fremtidig adferd til selskapet.

Normalt tre måneder.

VEILEDENDE PRINSIPPER FOR KONKRETE TILFELLER

Kontaktpunktene ønsker å håndtere like tilfeller mest mulig likt rundt i verden og er enige om at saksbehandlingen skal være:

Upartisk: Kontaktpunktet skal påse at konkrete saker blir løst på en upartisk måte.

Forutsigbar: Kontaktpunktet skal påse at prosessen er forutsigbar ved å gi entydig og offentlig tilgjengelig informasjon om sin rolle ved løsningen av konkrete saker, deriblant tilbud om dialog og mekling, om stadiene i prosessen i konkrete tilfeller, herunder om veiledende

tidsfrister, og om den mulige rollen kontaktpunktet kan spille ved å overvåke gjennomføringen av avtaler som inngås mellom partene.

Rettferdig: Kontaktpunktet skal sikre at partene kan delta i prosessen på rimelige og rettferdige vilkår, eksempelvis ved å sørge for at de har rimelig tilgang til informasjonskilder som har betydning for prosessen.

I samsvar med retningslinjene: Kontaktpunktet skal arbeide i samsvar med prinsippene og standardene i retningslinjene.

Framtiden i våre hender (FIVH) vs. Intex Resources ASA

NIKKELLETING PÅ FILIPPINENE			
Mottatt dato: 26. januar 2009	Status: Avsluttet 30. november 2011		
Bedrift	Intex Resources ASA	Sektor	Bergverksdrift og industri
Klager	Framtiden i våre hender		
Ledende kontaktpunkt	Norge	Andre berørte kontaktpunkt	Ingen
Relevante kapitler i retningslinjene ¹	II (Overordnede retningslinjer), V (Miljøvern) og VI (Bekjemping av bestikkelser)		
Avsluttet med	Sluttklæring om brudd på OECDs retningslinjer		

Klager hevdet at Intex hadde konsultert utilstrekkelig med urfolk og var bekymret for bestikkelser og korrupsjon samt potensial for alvorlig miljøskade dersom prosjektet fortsetter. Det norske kontaktpunktet konkluderte¹ med at OECDs retningslinjer gjelder for bedrifter som har prosjekter på planleggings- eller letestadium. Å følge nasjonal lovgivning er i seg selv ikke tilstrekkelig for å opptre i tråd med retningslinjene.

Menneskerettigheter

Kontaktpunktet konkluderte med at selskapet brøt menneskerettighetsbestemmelsene i retningslinjene fordi det ikke hadde konsultert bredt nok med urfolk som blir berørt av prosjektet og tilhørende infrastruktur. Sosialantropologen som kontaktpunktet engasjerte for å besøke områdene på Filippinene, påpekte at selskapet ikke hadde lagt frem en klar og proaktiv interessentstrategi, og dermed gjorde seg utsatt for kritikk fra berørte grupper som ikke ser at de drar nytte av prosjektet.

Bestikkelser

Kontaktpunktet fant ikke bevis for at selskapet hadde vært involvert i bestikkelser eller korrupsjon, men anbefalte at selskapet etablerer gode ledelsessystemer for å håndtere slik risiko, særlig fordi virksomheten skjer i et land som ligger i den nedre delen av internasjonale korrupsjonsindekser. Kontaktpunktet fant heller ikke at Intex hadde brutt retningslinjene ved å støtte et lokalsamfunnsprosjekt. Men Intex hadde ikke noe tilgjengelig system for tildeling av slike midler.

Miljø

Lokalbefolkningen var bekymret for at gruvedrift kan forverre flomproblemer, forurense rismarker, og påvirke biologisk mangfold, vannkvalitet, landbruk og turismepotensial. Kontaktpunktet fant at Intex hadde utarbeidet en detaljert miljøkonsekvensanalyse (EIA), men ikke i tilstrekkelig grad skilt mellom vesentlige og mindre vesentlige risiki. Miljøkonsekvensanalysen var ikke blitt distribuert slik filippinsk lovgivning krever, og det var heller ikke gitt tilstrekkelig informasjon om en rekke viktige aspekter ved prosjektet eller om relevante grunnlagsstudier. Utvinning av mineraler og metaller krever grundig vurdering og avdekking av potensielle direkte og indirekte miljøkonsekvenser. Å dele informasjon med og konsultere med lokalsamfunnet og urfolk om mulige miljø-, helse- og sikkerhetskonsekvenser, er særlig viktig for prosjekter med store og potensielt varige virkninger for miljø og mennesker.

Det norske kontaktpunktet anbefalte at selskapet:

- Foretar risikoanalyse (due diligence) for alle områder prosjektet berører
- Konsulterer med alle berørte urfolk på et forståelig språk og i en forståelig form
- Etablerer et oversiktlig og offentlig tilgjengelig system for å avgjøre hvilke tiltak og prosjekter for lokalsamfunnsutvikling selskapet støtter, samt legger frem systematisk informasjon om kriterier for støtte til planlagte og gjennomførte prosjekter
- Utvikler systemer for å offentliggjøre informasjon i samsvar med IFC Performance Standards og Global Reporting Initiative (GRI)
- Utarbeider en revidert miljø- og samfunnskonsekvensanalyse (EIA eller ESIA) med en omfattende og detaljert analyse av alle miljømessige og sosiale konsekvenser av hele prosjektet, inkludert om avfall, utslipp, risiko for havforurensning, samt følgene av infrastruktur og transportruter
- Ferdigstiller miljø- og samfunnskonsekvensutredningen i dialog med alle relevante grupper som er direkte berørt av selskapets drift og la en uavhengig tredjepart kontrollere rapporten
- Etablerer en klageordning som dekker hele spekteret av mulige klager, herunder helse, miljø og sikkerhet, arbeidstakerrettigheter, og klager anført av lokalsamfunn inkludert berørte grupper og urfolk. En slik klageordning bør være i tråd med anbefalingene i FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (se s.5)

Foto: Plan Norge

¹ OECDs retningslinjer fra 2000

¹ 50 siders rapport med 233 fotnoter: www.ansvarlignæringsliv.no

Naturvernforbundet, Forum for miljø og utvikling (Forum) vs Cermaq ASA

LAKSEOPPDRETT I CANADA OG CHILE			
Dato mottatt: 19. mai 2009	Status: Avsluttet 10. august 2011		
Bedrift:	Cermaq ASA	Sektor	Fiskeri
Klagere	Naturvernforbundet og Forum for Utvikling og Miljø (ForUM)		
Ledende kontaktpunkt:	Norge	Andre berørte kontaktpunkt	Canada og Chile
Relevante kapitler i retningslinjene ¹	II (Overordnede Retningslinjer), IV (Sysselsetting og Forhold mellom partene i arbeidslivet), V (Miljøvern)		
Avsluttet ved	Felleserklæring med forpliktelser fra alle parter		

Klagen gjaldt påstander om at Cermaqs datterselskaper i Canada og Chile, på grunn av Cermaqs mangelfulle retningslinjer, ikke tok tilstrekkelig hensyn til urfolksrettigheter, at de tillot diskriminering av fagorganiserte og at de gjennomførte mangelfull risikoanalyse for miljøskade. Cermaq avviste disse påstandene. Det norske kontaktpunktet tilbød mekling. I august 2011 ble partene enige om en felleserklæring. Gjennom å delta i mekling gjenvant partene innflytelse over utfallet, heller enn å la det bli opp til kontaktpunktet å fastslå hvorvidt retningslinjene var brutt. Partenes vilje til å gå i dialog med hverandre viste at de var i stand til å oppnå enighet om hvordan prinsipper for ansvarlig næringsliv bør etterleves gjennom konstruktiv samtale.

Felleserklæring

Felleserklæringen beskriver blant annet hvordan Cermaq vil videreføre bærekraftrapportering, samt respekt for føre var-prinsippet, urfolksrettigheter, menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter. Felleserklæringen anerkjenner også at Cermaq, etter fiskehelsekrisen i Chile, har bidratt til kunnskapsutvikling for å gjøre næringen mer bærekraftig.

- Vi erkjenner at oppdrettsnæringen i Chile, inkludert Cermaqs oppdrettsvirksomhet, ikke var bærekraftig slik den ble drevet for fiskehelsekrisen i 2007. Vi har lært av kollapsen i Chile, og gjennomført en rekke konkrete forbedringer, sier styreleder Bård Mikkelsen i Cermaq ASA.
- Vi er svært glade for at denne prosessen endte med en konstruktiv dialog, som alle parter er innstilt på å videreføre, sier han.
- Naturvernforbundet og ForUM anerkjenner at Cermaq har tatt lærdom av krisen i Chile.
- Vi ser at Cermaq har gjennomført positive endringer i rutinene for å forebygge fisesykdom både i Chile og i Cermaqs globale virksomhet, sier styreleder Lars Haltbrekken i Naturvernforbundet.
- Styreleder i ForUM, Andrew P. Kroglund understreker betydningen av avtalen.
- - Vi er også svært fornøyd med at Cermaq gjennom felleserklæringen forplikter seg til å respektere urfolkernes rettigheter i alle områder de har virksomhet, sier han.

Partene er enige om at det ble fremmet påstander i klagen som er tilbakevist. Partene er også enige i at fremtidig kontakt skal baseres på gjensidig tillit og avklaring av faktiske forhold.

Cermaqs engasjement i prosessen og felleserklæringen kom tydelig frem gjennom at selskapets toppledelse var involvert. Den felles uttalelsen var et resultat av innrømmelser fra alle parter, og alle fortjener honnør for sin deltakelse i prosessen. Klagerne har festet sin lit til at Cermaq vil følge opp felleserklæringen i praksis. Det norske kontaktpunktet la til rette for et oppfølgingsmøte mellom partene i mai 2012, og bidro til at alle parter presenterte saken på kontaktpunktenes årsmøte i Paris i juni. Det chilenske kontaktpunktet har invitert det norske kontaktpunktet og alle partene til å presentere saken på den første latinamerikanske samlingen av kontaktpunkt i Santiago de Chile 16. november 2012. Utenriksdepartementet støtter arrangementet finansielt.

Foto: OECDs Kontaktpunkt

¹ OECDs retningslinjer fra 2000

Norsk Klimanettverk, Concerned Scientists Norge vs. Statoil ASA

OLJESANDUTVINNING I CANADA			
Dato mottatt: 28. november 2011	Status: Avsluttet 13. mars 2012		
Bedrift:	Statoil ASA	Sektor	Bergverksdrift og industri
Klagere	Norsk Klimanettverk og Concerned Scientists Norway		
Ledende kontaktpunkt:	Norge	Andre berørte kontaktpunkt	Canada
Relevante kapitler i retningslinjene	VI (Miljøvern)		
Avsluttet ved	Avvist da klagen var rettet mot nasjonal politikk snarere enn selskapets retningslinjer og drift		

Klagerne hevdet at Statoils oljesandutvinning bidro til Canadas brudd på landets internasjonale forpliktelser til å redusere utslipp av klimagasser i perioden 2008-2012. Det norske kontaktpunktet avviste saken på formelt grunnlag, samtidig som det understreket utfordringene oljesandutvinning kan representere for klima og miljø.

Det norske kontaktpunktet konkluderte med at klagen, selv om den tar opp noen av vår tids største utfordringer, retter seg mot Canadas politikk med å tillate oljesandutvinning snarere enn mot hvordan Statoil har drevet sin virksomhet innenfor rammene av denne politikken. Klagen angikk ikke spørsmålet om Statoil, gjennom sin virksomhet, faktisk har

brutt retningslinjene. For at kontaktpunktet skal kunne behandle en klage, må klagen angi tydeligere hvordan det aktuelle selskapet har brutt retningslinjene.

Når det gjelder risiko forbundet med oljesandutvinning, trakk kontaktpunktet frem aktuelle bekymringer knyttet til dagens overvåkingsregime over oljesandutvinning, til at restaurering av landområder ikke holder tritt med omfang av påvirkning på landområder, samt til mulige langsiktige og kumulative regionale virkninger på grunnvann og luftkvalitet.

Alle parter samarbeidet og deltok på en positiv måte i klageprosessen ved å være raske med å gi opplysninger og innspill til kontaktpunktet.

129 rom-flyktninger vs Kirkens Nødhjelp

HELSEFARLIGE FORHOLD I FLYKTNINGLEIR I KOSOVO			
Dato mottatt: 22. juni 2011	Status: Avsluttet 27. september 2011		
Bedrift	Kirkens Nødhjelp	Sektor	NGO
Klager	Advokat Dianne Post på vegne av 129 Rom-flyktninger		
Ledende kontaktpunkt	Norge	Andre berørte kontaktpunkt	Ingen
Relevante kapitler i retningslinjene	IV (Menneskerettigheter), VI (Miljøvern)		
Avsluttet ved	Avvist fordi Kirkens Nødhjelp ikke opptrer som et flernasjonalt selskap i dette tilfellet		

Klager hevdet at Kirkens Nødhjelp (KN) ikke hadde utført utilstrekkelig risikoanalyse for å få slutt på eller redusere omfanget av menneskerettighetsbrudd i flyktningleirer i Kosovo. Klager hevdet videre at KN bør sees som et flernasjonalt selskap på grunnlag av at organisasjonen mottar nesten halvparten av sine inntekter fra offentlige midler og opererer internasjonalt. Klagen ble avvist av det norske kontaktpunktet, som konkluderte med at klagen ikke var mot et «selskap» etter OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper.

Klagen tok utgangspunkt i at Rom-folk som ikke flyktet fra Kosovo etter Nato-bombingen av Kosovo i 1999, ble plassert i leire for internt fordrevne. Leirene ble angivelig lagt på blyforurenset grunn eller i områder brukt til å dumpe giftig avfall. Som følge av dette fikk beboerne i leirene alvorlige helseproblemer.

Selv om KN ikke satte opp leir selv, styrte organisasjonen en leir i regionen på vegne av FNs midlertidige administrasjon i Kosovo (UNMIK), og senere på vegne av lokale myndigheter. Siden KN styrte leiren, holdt klagerne organisasjonen ansvarlig for påståtte negative helseeffekter forårsaket av blyeksponering med påfølgende blyforgiftning, samt av mangel på grunnleggende hygiene og utilstrekkelig mattilgang.

Det norske kontaktpunktet forhørte seg med OECDs investeringskomité, som støttet oppfatningen av at KN ikke kvalifiserte som et flernasjonalt selskap. Denne saken faller derfor utenfor rekkevidden av retningslinjene og mandatet til kontaktpunktet.

Støttekomiteen for Vest-Sahara vs. Sjøvik AS

FISKERI I VEST-SAHARA			
Dato mottatt: 5. desember 2011	Status: Tatt opp til behandling 8. mars 2012		
Bedrift:	Sjøvik AS	Sektor	Fiskeri
Klagere	Støttekomiteen for Vest-Sahara (SKVS)		
Ledende kontaktpunkt:	Norge	Andre berørte kontaktpunkt	Marokko
Relevante kapitler i retningslinjene ¹	Kapittel IV (Menneskerettigheter)		

Klager hevder at Sjøvik AS, som fisker og driver et fiskemottak i det ikke-selvstyrte området Vest-Sahara gjennom datterselskapene Sjøvik Afrika AS og Sjøvik Marokko SA, har unnlat å respektere saharawienes rett til selvbestemmelse og dermed brutt retningslinjenes krav til at selskaper skal respektere menneskerettighetene.

Sjøvik avviser at retningslinjenes krav til respekt for menneskerettighetene blir brutt, og fremhever at klagen synes å være politisk motivert. Videre hevder Sjøvik at klagen mangler grunnlag i lokale forhold Sjøvik er ansvarlig for.

Det norske kontaktpunktet fant at klagen var tilstrekkelig begrunnet og knyttet til retningslinjene til å ta saken til behandling. At kontaktpunktet vurderer saken, betyr ikke at Sjøvik AS er ansett for å ha brutt OECDs retningslinjer. I første rekke tilbyr kontaktpunktet partene dialog/mekling. Dersom dialog ikke fører frem, vil kontaktpunktet offentliggjøre en rapport om hvorvidt retningslinjene anses brutt med eventuelle anbefalinger til selskapet.

FNs kartavdeling

Fair Green Global Alliance, Korean Trans National Corporations Watch, Lok Shakti Abhiyan, Forum for utvikling og miljø vs. Posco, ABP (fhv AGP) og NBIM

INVESTERINGER I STÅLPROSJEKT I INDIA			
Dato mottatt: 9. oktober 2012	Status: Til vurdering om saken skal tas til behandling		
Bedrifter:	Posco, Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP, fhv. AGP), Statens Pensjonsfond Utland ved Norges Bank Investment Management (NBIM)	Sektor	Bergverksdrift og industri, Finans
Klagere	Fair Green Global Alliance, Korean Trans National Corporations Watch, Lok Shakti Abhiyan og Forum for Utvikling og Miljø		
Berørte kontaktpunkt	Nederland, Norge og Sør-Korea		
Relevante kapitler i retningslinjene ¹	II (Overordnede retningslinjer), IV (Menneskerettigheter), VI (Miljøvern)		

Det norske, det nederlandske og det sør-koreanske OECD kontaktpunkt mottok 9. oktober 2012 klage mot et sørkoreansk selskap i India og to av dets investorer: Statens Pensjonsfond Utland ved Norges Bank Investment Management (NBIM) og nederlandske Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP, fhv. AGP). Klagen er fra en indisk, en sørkoreansk og en nederlandsk NGO, samt norske Forum for Utvikling og Miljø (ForUM).

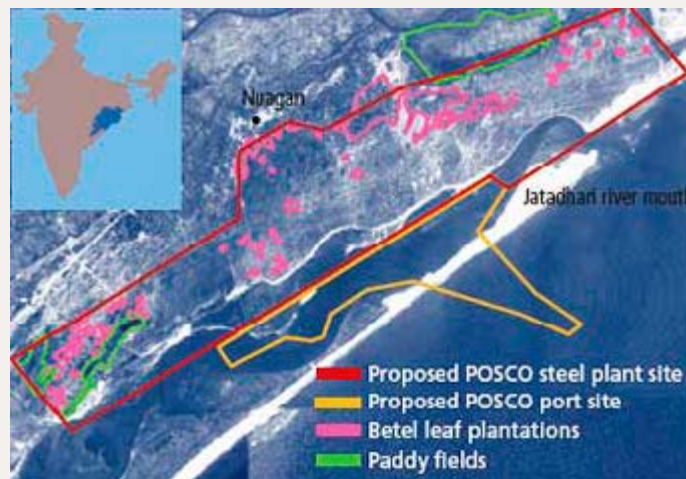
Det sørkoreanske selskapet Posco er anklaget for brudd på OECDs retningslinjer om menneskerettigheter og miljø ved planleggingen av et stålprosjekt i den indiske delstaten Odisha. Klagen rettet mot NBIM

gjelder hvordan kapitalforvalteren søker å forebygge eller begrense faktiske og potensielle negative konsekvenser knyttet til NBIMs virksomhet gjennom deres investering i Posco.

I tråd med OECDs kontaktpunkts saksbehandlingsrutiner vil kontaktpunktene i første omgang vurdere hvorvidt klagen faller inn under kontaktpunktets mandat og OECDs retningslinjer. Dersom ett eller flere av kontaktpunktene tar saken til behandling, betyr ikke det at OECDs retningslinjer anses brutt, men kontaktpunktene vil kunne tilby dialog og mekling.

Demonstranter foran byggeområdet

Kart over Orissa og prosjektområde

SAMARBEID MED OECD OG ANDRE KONTAKTPUNKTER

«I tillegg til å bidra til Komiteens arbeid for å styrke retningslinjenes gjennomslagskraft skal de nasjonale kontaktpunktene ta del i felles gjensidig erfaringsutveksling. De oppfordres særlig til å delta i frivillig evaluering av og tverrgående tematiske gjennomganger av andre kontaktpunkter. Slik erfaringsutveksling kan legges til møter i OECD eller foregå ved direkte samarbeid mellom kontaktpunktene». (Veiledning om prosedyre, Kommentar I.19)

Dersom OECDs nasjonale kontaktpunkter skal fungere etter hensikten, er det avgjørende at vi oppnår funksjonell likeverdighet mellom kontaktpunktene. Det norske kontaktpunktet bidrar til utvikling av tilnærmet lik praksis ved å dele alt sitt informasjonsmaterieell. Det norske kontaktpunktet offentliggjør også alle sine sluttrapporter og uttalelser om meklede saker i sin helhet, inkludert faktagrunnlag, resonnement og vurdering, hver begrunnet med fotnoter for å gi tilgang til kildene vurderingen bygger på.

Det norske kontaktpunktet samarbeider tett med relevante kontaktpunkter i konkrete tilfeller av påståtte brudd på OECDs retningslinjer. I sakene behandlet i 2011/2012 drøftet og delte det norske kontaktpunktet informasjon om saker med de amerikanske, britiske, chilenske, kanadiske, marokkanske, nederlandske, svenske og sørkoreanske kontaktpunktene.

Halvårslige møter i juni og desember i OECD i Paris, der alle kontaktpunktene rapporterer om sine aktiviteter, er viktig for å sikre funksjonell likeverdighet. Det norske kontaktpunktet ledet kontaktpunktene årsmøte 19.-20. juni, der mekling var hovedtema.

Frivillig evaluering

Frivillig evaluering (peer review) er en annen viktig mulighet for samarbeid mellom kontaktpunktene og for å identifisere rom for forbedring. I 2012 ba det japanske kontaktpunktet om en slik evaluering. Norge ble bedt om å lede delegasjonen av kontaktpunkter, som besto av de britiske, meksikanske, nederlandske, tyske og amerikanske kontaktpunktene, samt OECD-sekretariatet. Det norske kontaktpunktet skrev sammen med OECD-sekretariatet en rapport fra evalueringen i Japan. Det norske kontaktpunktet har meldt seg til å bli evaluert i 2013.

Håndbok i mekling

De britiske, nederlandske og norske kontaktpunktene har alle lyktes med å avslutte saker om påståtte brudd på OECDs retningslinjer gjennom mekling. For å forbedre egen saksbehandling og dele erfaringer med andre, har de tre kontaktpunktene finansiert og fått utviklet en håndbok i mekling som ble delt på årsmøtet for alle kontaktpunktene i Paris 2012.

Mekling er etter det norske kontaktpunktets syn det mest effektive virkemiddelet kontaktpunktene har i behandling av konkrete saker. Å delta i mekling er frivillig. Dersom mekling anses som den mest hensiktsmessige løsningen på saken, kan kontaktpunktene forsøke å få partene med på dialog gjennom å skissere fordelene ved en slik avgjørelse:

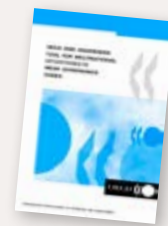
- å delta i prosessen vil gi alle parter større innflytelse over utfallet enn om kontaktpunktet skriver en slutterklæring
- en proaktiv holdning fra selskapet til god praksis for ansvarlig forretningsdrift kan bidra til deres merkevarebygging og omdømme
- klagere kan oppnå en mer konkret forpliktelse fra selskapets side til å implementere OECDs retningslinjer i fremtiden

Norge ledet delegasjonen av kontaktpunkter som deltok på evalueringen av det japanske kontaktpunktet i 2012.

OECD-verktøy for risikoanalyser

OECD har i tillegg til retningslinjene flere verktøy for å hjelpe selskaper med å implementere ansvarlig forretningsdrift. OECDs veiledning for risikoanalyser for samfunnsansvar i leverandørkjeden for mineraler fra konfliktrammede og høyrisikoområder og OECDs risikoanalyseverktøy for flernasjonale selskaper i områder med svakt styresett, er begge lagt ut på det norske kontaktpunktets nettside og distribuert gjennom kontaktpunktets nyhetsbrev.

«Red Flags» for menneskerettighetsbrudd

I tillegg til OECDs verktøy for risikovurdering, anbefaler det norske kontaktpunktet «Red Flags», utviklet av International Alert og Fafo - Institutt for anvendte internasjonale studier. «Red Flags er et uunnværlig verktøy for å varsle selskaper om risiki som kan medvirke til alvorlige brudd på menneskerettighetene – slik at de kan endre sine planer før skade oppstår», sier professor John Ruggie, FNs spesialrepresentant for næringsliv og menneskerettigheter. www.redflags.info

Samordning med det norske Garanti-instituttet for eksportkreditt

I stortingsmeldingen om samfunnsansvar i en global økonomi [nr. 10 (2008-09)]¹, uttalte regjeringen at den «vil arbeide for å øke kunnskapen og veiledning om retningslinjene, blant annet gjennom kontaktpunktet og virkemiddelapparatet.» I denne sammenheng er Garanti-instituttet for eksportkreditt (GIEK) én av flere sentrale institusjoner kontaktpunktet har tett kontakt med. Kontaktpunktet har vurdert standarder og praksis GIEK benytter når de gjør risikoanalyser av miljøvern og menneskerettigheter i prosjektene de vurderer å gi lånegaranti til, utvekslet synspunkter på god praksis og metoder og delt erfaringer og råd i saker der GIEK har vurdert lignende problemer eller sektorer. GIEK har informert sine eksportører om retningslinjene, det norske kontaktpunktet og klageordningen, samt arbeidet for å inkludere en henvisning til retningslinjene i OECDs «Common Approaches for Officially Supported Export Credits and Environmental and Social due diligence» i OECDs eksportkredittgruppe. Denne henvisningen kom med de nye «Common Approaches»

ble vedtatt i OECD 28. juni 2012. Eksportkredittbyråene skal i henhold til den nye avtalen vurdere sluttrapporter fra klagesaker i OECDs nasjonale kontaktpunkt når bedrifter søker om garanti for eksportkreditt.²

GIEK ser allerede hen til uttalelser fra kontaktpunktet når de får søknader fra bedrifter, og vil rådføre seg med kontaktpunktet dersom en klage skulle bli reist mot en bedrift eller et prosjekt GIEK vurderer. Kontaktpunktet har også arrangert et møte om hvordan man best kan fremme retningslinjene med blant andre Etikkrådet for Statens Pensjonsfond-Utland, GIEK, Norfund, Finansdepartementet, Miljøverndepartementet, Nærings- og Handelsdepartementet og Utenriksdepartementet. Kontaktpunktet vil fortsette sin dialog og tette kontakt med GIEK, samt arbeide for økt samarbeid med statsforetak og andre relevante etater for å spre informasjon om retningslinjene og implementeringen av dem.

¹ S 63.

² http://www.regjeringen.no/nb/sub/styler-rad-utvalg/kontaktpunkt_naringsliv/ncp_nyheter/eksportstotte.html?id=696504

Kontakt oss

oecdncp@mfa.no
Norges OECD kontaktpunkt
Postboks 8114 Dep
N-0032 OSLO, Norge
www.ansvarlignæringsliv.no

Hege Røttingen
Sekretariatsleder
23950398/95409493
hege.rottingen@mfa.no

Mari Bangstad
Rådgiver
23950399/41440871
mari.bangstad@mfa.no

OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper
Kontaktpunktet for ansvarlig næringsliv

For mer utfyllende informasjon, se vår årsrapport til OECD på www.ansvarlignæringsliv.no
1. utgave norsk versjon, publisert november 2012